

Niektóre tautologie klasycznego rachunku zdań

- $\neg(\neg p) \Leftrightarrow p$ (prawo podwójnego zaprzeczenia)
- $\neg p \vee p$ (prawo wyłączonego środka)
- $p \Rightarrow (p \vee q), (p \wedge q) \Rightarrow p$ (prawa pochłaniania)
- $(p \vee q) \Leftrightarrow (\neg p \Rightarrow q), (p \Rightarrow q) \Leftrightarrow (\neg p \vee q)$ (zamiana implikacji na alternatywę, i odwrotnie)
- ...
- łączność (przemienność) koniunkcji / alternatywy,
- rozdzielność alternatywy względem koniunkcji (i odwrotnie).

Prawa de Morgana:

- $\neg(p \vee q) \Leftrightarrow (\neg p \wedge \neg q)$
- $\neg(p \wedge q) \Leftrightarrow (\neg p \vee \neg q)$

UW. MATEMATYKA PLUS COR. PL

$$\exists (x \in \mathbb{R}); \sim [x \neq 0 \Rightarrow x^2 - x \neq 0] \} p$$

$$\exists (x); [\sim q] \Leftrightarrow \sim \forall (x); [q] \leftarrow \text{prawo de Morgana}$$

$$p \Leftrightarrow \sim \forall (x \in \mathbb{R}); [x \neq 0 \Rightarrow x^2 - x \neq 0] \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \sim \forall (x \neq 0); [x^2 - x \neq 0] \Leftrightarrow \exists (x \neq 0); \sim [x^2 - x \neq 0] \leftarrow \text{prawo de Morgana}$$

$$\Leftrightarrow \exists (x \neq 0); [x^2 - x = 0] \Leftrightarrow \exists (x \neq 0); [x = 0 \vee x - 1 = 0] \text{ prawda}$$

$x(x-1)=0$ $x=1$

$$\exists (x \in \mathbb{R}); (x^2 + 1 > 100)$$

$p \Leftrightarrow \sim (\sim p)$ prawo podwójnego zaprzeczenia

$$\exists (x \in \mathbb{R}); (x^2 + 1 > 100) \Leftrightarrow \sim (\sim [\exists (x \in \mathbb{R}); (x^2 + 1 > 100)]) \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \sim [\forall x \in \mathbb{R}; (x^2 + 1 < 100)]$$

$x=12 \quad 145 < 100$

zdanie jest prawdziwe

UW. MATEMATYKA PLUS COR. PL

$$[\forall (x); (x < x+1)] \Rightarrow (2 > 3)$$

$(p \Rightarrow q) \Leftrightarrow \sim p \vee q$ zasada

$$[\forall (x); (x < x+1)] \Rightarrow (2 > 3) \Leftrightarrow \sim [\forall (x); (x < x+1)] \vee (2 > 3)$$

$\Leftrightarrow [\exists (x); x \geq x+1] \vee (2 > 3)$ prawo de Morgana

$0 \geq 1$ 0

zol. fałszywe

$$\sim \left[\forall_{x \in X} p(x) \right] \Leftrightarrow \exists_{x \in X} [\sim p(x)]$$

Nieprawda, że każdy student lubi matematykę. $\Leftrightarrow$
 $\Leftrightarrow$ Istnieje student, który nie lubi matematyki.

Wybrane tautologie rachunku predykatów (1)

Twierdzenie

- $\neg p(x) \Rightarrow (\exists x \neg p(x))$
- $(\forall x p(x)) \Rightarrow p(x)$
- *Negacja (Prawa de Morgana):*
  - $\neg(\forall x \in D_x p(x)) \Leftrightarrow (\exists x \in D_x \neg p(x))$
  - $\neg(\exists x \in D_x p(x)) \Leftrightarrow (\forall x \in D_x \neg p(x))$
  - *analogicznie dla predykatów wielu zmiennych*
- *Przemienność*
  - $\forall x \forall y p(x, y) \Leftrightarrow \forall y \forall x p(x, y)$
  - $\exists x \exists y p(x, y) \Leftrightarrow \exists y \exists x p(x, y)$
  - $\exists x \forall y p(x, y) \not\Leftrightarrow \forall y \exists x p(x, y)$
- *Specjalizacja*
  - $\forall x p(x) \Rightarrow \exists x p(x)$

Wybrane tautologie rachunku predykatów (2)

Twierdzenie

- Prawa rozkładania kwantyfikatorów
  - $\forall x (p(x) \Rightarrow q(x)) \Rightarrow \{\forall x p(x) \Rightarrow \forall x q(x)\}$
  - $\forall x (p(x) \Rightarrow q(x)) \Rightarrow \{\exists x p(x) \Rightarrow \exists x q(x)\}$
- Rozdzielność kwantyfikatorów:
  - $\forall x (p(x) \wedge q(x)) \Leftrightarrow \{\forall x p(x) \wedge \forall x q(x)\}$
  - $\forall x (p(x) \vee q(x)) \not\equiv \{\forall x p(x) \vee \forall x q(x)\}$
  - $\exists x (p(x) \wedge q(x)) \not\equiv \{\exists x p(x) \wedge \exists x q(x)\}$
  - $\exists x (p(x) \vee q(x)) \Leftrightarrow \{\exists x p(x) \vee \exists x q(x)\}$
- Znajdź przykłady potwierdzające $\not\equiv, \Rightarrow$!

Zaznacz formy zdaniowe które, zdania są tautologiami: **[Kwantyfikatory]**

Nie udzielono

Punkty: 1,00

▼ Oflagul pytanie

Zaznacz formy zdaniowe, które są tautologiami

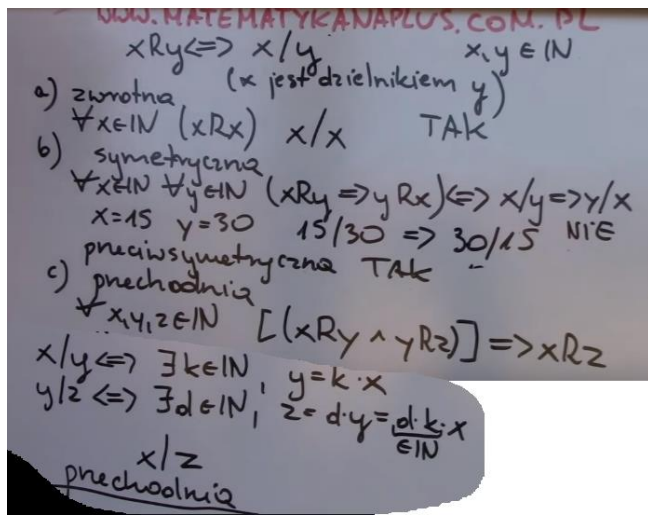
Wybierz jedną lub więcej:

- ☐ a. $\neg(\forall x \in D_x \, p(x)) \Leftrightarrow (\exists x \in D_x \, \neg p(x))$ $\vdash$
☐ b. Żadna z pozostałych odpowiedzi nie jest prawdziwa
☐ c. $\forall x \, p(x) \Rightarrow \exists x \, p(x)$ $\vdash$
☐ d. $\forall x \, (p(x) \wedge q(x)) \Rightarrow \{\forall x \, p(x) \wedge \forall x \, q(x)\}$ $\vdash$

Zaznacz formy zdaniowe, które są tautologiami

Wybierz jedną lub więcej:

- ☐ a. $\forall x (p(x) \wedge q(x)) \Rightarrow \{\exists x p(x) \wedge \exists x q(x)\}$ NIE
☐ b. $\exists x p(x) \Rightarrow \forall x p(x)$ NIE
☐ c. $\neg(\forall x \in D_x p(x)) \Leftrightarrow (\forall x \in D_x \neg p(x))$ NIE
☒ d. Żadna z pozostałych odpowiedzi nie jest prawdziwa

$A = \{a, b, c, d\}$

to jak sprawdzić czy relacja $R = \{(a, a), (a, d), (b, c), (c, b), (d, a)\}$ jest przechodnia?

(b, c) o $(c, b) \Rightarrow (b, b)$ a to nie należy do podanego zbioru $\rightarrow$ relacja nie jest przechodnia

Ab o $bc = ac$

(d, a) o $(a, d) = (d, d)$ a to nie należy do podanego zbioru $\rightarrow$ relacja nie jest przechodnia

masz 2 kontrprzykłady

---

przechodniosc $\rightarrow$ np masz pociagi relacji

Szczecin - Poznań i Poznań - Wrocław i chcesz sprawdzić czy istnieje pociąg relacji

Szczecin - Wrocław

Zwrotna - każdy obiekt jest w relacji sam ze sobą np.

x jest w relacji z y jeśli obaj posługują się nickiem "divao" - jesteś w relacji sam ze sobą.

Przeciwwrotna - żaden obiekt nie jest w relacji sam ze sobą np.

x jest w relacji z y jeśli obaj posługują się różnymi nickami - nie jesteś w relacji sam ze sobą.

Symetryczna - można zamienić miejscami x i y i nadal będą w relacji, np.

x jest w relacji z y jeśli obaj mają tyle samo lat - jesteś w relacji ze swoim rówieśnikiem.

Przeciwsymetryczna - jeśli zachodzi dla pary (x, y) , to nie zachodzi dla pary (y, x) , np.

x jest w relacji z y jeśli x jest starszy od y - jesteś w relacji ze swoim młodszym bratem, on nie jest w relacji z tobą.

Antysymetryczna - relacja, która nie może zachodzić dla (x, y) oraz (y, x) jednocześnie, np.

x jest w relacji z y jeśli x jest starszy od y - jesteś w relacji ze swoim młodszym bratem, on nie jest w relacji z tobą.

Przechodnia - jeśli zachodzi dla (x, y) oraz dla (y, z) to zachodzi dla (x, z) , np.

x jest w relacji z y jeśli x jest starszy od y - x jest starszy od y , y jest starszy od z , zatem też x jest starszy od z .

ILOCZYN KARTEZJAŃSKI

Przykład - c.d.

Niech $X = \{1, 2, 3\}$.

$$X \times X = X^2 = \{(1, 1), (1, 2), (1, 3), (2, 1), (2, 2), (2, 3), (3, 1), (3, 2), (3, 3)\}$$

Liczbę elementów zbioru A oznaczamy jako $|A|$ (albo $\overline{A}$).

$$|X \times Y| = |X| \cdot |Y|$$

W zbiorze $A = \{a, b, c, d\}$ określona jest relacja:

W zbiorze $A = \{a, b, c, d\}$ określona jest relacja
 $R = \{(a, c), (a, d), (b, b), (b, c), (c, c), (d, d)\}$ Zaznacz własności, które relacja ta spełnia:

Wybierz jedną lub więcej:

- ☐ a. przeciwzwrotność
- ☐ b. przechodniość
- ☒ c. nie spełnia żadnych z wymienionych własności
- ☐ d. antysymetria
- ☐ e. symetria
- ☐ f. zwrotność

a (nie bo są bb, cc i dd), b nie (dla ac i bc / cb nie ma ab), c tak, d (nie może być do jest bb cc dd), e – nie (nie ma ca, da, cb), f nie (nie ma aa)

W zbiorze $A = \{a, b, c, d\}$ określona jest relacja $R = \{(a, b), (a, c), (a, d), (b, c), (b, d), (c, d)\}$ Zaznacz własności, które relacja ta spełnia:

Wybierz jedną lub więcej:

- ☐ a. zwrotność
- ☐ b. symetria
- ☒ c. przeciwzwrotność
- ☐ d. przechodniość
- ☒ e. antysymetria
- ☐ f. nie spełnia żadnych z wymienionych własności

A (nie ma aa bb cc dd), b (nie ma ba, ca, da, cb, db, cd), c TAK, d (dla ad i db nie ma ab), e TAK,

W zbiorze $A = \{a, b, c, d\}$ określona jest relacja
 $R = \{(a, a), (a, c), (a, d), (b, b), (b, c), (c, c), (d, d)\}$ Zaznacz własności, które relacja ta spełnia:

Wybierz jedną lub więcej:

- ☒ a. zwrotność
- ☐ b. nie spełnia żadnych z wymienionych własności
- ☐ c. symetria
- ☒ d. antysymetria
- ☐ e. przechodniość
- ☐ f. przeciwzwrotność

A tak; b-; c-(ac nie ma ca, ad nie ma da, bc nie ma cb); d tak; e-; f-

Definicje (własności relacji binarnej $\mathcal{R}$ określonej na zbiorze A)

- **zwrotność:** $\forall a \in A a \mathcal{R} a$,
- **przeciwwzrotność:** $\forall a \in A \neg a \mathcal{R} a$,
- **symetria:** $\forall a, b \in A a \mathcal{R} b \Leftrightarrow b \mathcal{R} a$,
- **antysymetria:** $\forall a, b \in A a \mathcal{R} b \wedge b \mathcal{R} a \Rightarrow a = b$,
- **przechodność:** $\forall a, b, c \in A a \mathcal{R} b \wedge b \mathcal{R} c \Rightarrow a \mathcal{R} c$.

Przykład

- Relacja $\leq$ (słaba nierówność) określona w zbiorze liczb, jest zwrotna, symetryczna, antisymetryczna i przechodnia.
- Relacja $<$ (silna nierówność), nie jest zwrotna, nie jest symetryczna, nie jest antisymetryczna, jest przechodnia,
- Relacja *bycia rodzeństwem* jest symetryczna i przechodnia
- Relacje jednocześnie będące *symetrycznymi* i *antisymetrycznymi* definiują równość w zbiorze.

Definicja: Relacja R między elementami zbiorów $A_1, A_2, \dots, A_n$, to dowolny podzbiór iloczynu kartezjańskiego $A_1 \times A_2 \times \dots \times A_n$. Mówimy, że $R \subseteq A_1 \times A_2 \times \dots \times A_n$ jest relacją n -argumentową (n -arną).

Definicja: Relacja binarna $R \subseteq A_1 \times A_2$. Wtedy, zamiast zapisu (a_1, a_2) piszemy $a_1 R a_2$. Na przykład $a_1 < a_2$.

Definicja: Relacja binarna określona w zbiorze A : $R \subseteq A^2$.

Zbiory liczbowe

Liczby **naturalne**: $\mathbb{N}$

0, 1, 2, 3, 4, ...

Liczby **całkowite**: $\mathbb{Z}$

0, -1, 1, -2, 2, -3, 3, ...

Liczby **wymierne**: $\mathbb{W}$

Liczba jest wymierna, jeżeli możemy ją przedstawić w postaci ułamka $\frac{p}{q}$, gdzie p i q są liczbami całkowitymi i $q \neq 0$.

Przykłady: 0, 5, -4, $\frac{1}{2}$, $-\frac{2}{3}$, $4\frac{1}{5}$

Liczby **niewymierne**: $\mathbb{R} \setminus \mathbb{W}$

Przykłady: $\sqrt{2}$, $\sqrt{5}$, π , $1 - \sqrt{7}$

Liczby **rzeczywiste**: $\mathbb{R}$

Liczby rzeczywiste to liczby wymierne i niewymierne.

Zadania + Rozwiązania

Zaznacz równania, które mają rozwiązanie w liczbach całkowitych. Odp **a,c,d**

Zaznacz równania, które mają rozwiązania w liczbach całkowitych.

Wybierz jedną lub więcej:

☒ a. $7x + 5y = 140$

☐ b. $4x + 6y = 45$

☒ c. $3x + 7y = 89$

☒ d. $4x + 8y = 48$

☐ e. Żadne z podanych równań nie ma rozwiązań w liczbach całkowitych

$11x + 16y = 268$ równanie diofantyczne $ax + by = c$ posiada rozwiązanie wtedy, gdy $\text{NWD}(a, b)$ dzieli c , czyli $\text{NWD}(a, b) \mid c$.
 $\text{NWD}(11, 16) = 1$. $268 : 1 = 268$, czyli $1 \mid 268$, zatem równanie $11x + 16y = 268$ ma rozwiązanie w zbiorze liczb całkowitych. **A**
 $\text{NWD}(7, 5) = 1$ $140/1 = 140$; **b** $\text{NWD}(4, 6) = 2$ $45/2 = 22.5$; **c** $\text{NWD}(3, 7) = 1$ $89/1 = 89$; **d** $\text{NWD}(4, 8) = 4$ $48/4 = 12$

<https://brainly.pl/zadanie/4620966>

<https://www.matemaks.pl/algoritm-euklidesa.html>

Zaznacz równania, które mają rozwiązania w liczbach całkowitych.

Wybierz jedną lub więcej:

- ☐ a. $3x + 9y = 191$
- ☐ b. $4x + 6y = 9$
- ☐ c. $4x + 8y = 30$
- ☐ d. Żadne z podanych równań nie ma rozwiązań w liczbach całkowitych
- ☒ e. $6x + 5y = 13$

Odp.: e

A nwd(3,9)3- ; b nwd(4,6)2- ; c nwd(4,8)4; e nwd(6,5)1+

Zaznacz równania, które mają rozwiązania w liczbach całkowitych.

Wybierz jedną lub więcej:

- ☐ a. $6x + 9y = 31$
- ☒ b. Żadne z podanych równań nie ma rozwiązań w liczbach całkowitych
- ☐ c. $3x + 9y = 191$
- ☐ d. $4x + 6y = 17$
- ☐ e. $4x + 8y = 30$

A nwd(6,9)3- ; b + ; c nwd(3,9)3- ; d nwd(4,6)2- ; e nwd(4,8)4-

Zaznacz równania, które mają rozwiązania w liczbach całkowitych.

Wybierz jedną lub więcej:

- ☒ a. $7x + 5y = 11$
- ☐ b. $4x + 6y = 15$
- ☒ c. $3x + 7y = 191$
- ☐ d. Żadne z podanych równań nie ma rozwiązań w liczbach całkowitych
- ☐ e. $4x + 8y = 46$

Zaznacz tautologie:

Zaznacz tautologie

Wybierz jedną lub więcej:

- ☒ a. $[(p \Rightarrow q) \wedge \neg q] \Rightarrow \neg p$
- ☐ b. $[(p \vee q) \wedge \neg p] \Rightarrow q$
- ☐ c. Żadne ze zdań nie jest tautologią
- ☒ d. $\neg(p \wedge \neg p)$
- ☒ e. $\neg(p \wedge q) \Leftrightarrow (\neg p \vee \neg q)$

Spójniki logiczne

- spójnik **i** (oraz, AND) $p \wedge q$,
- spójnik **lub** (OR) $p \vee q$,
- **zaprzeczenie** (nie prawda, że) $\neg p$
- **implikacja** (z p wynika q) $p \Rightarrow q$
- **równoważność** (p jest równoważne q) $p \Leftrightarrow q$

p	q	$p \wedge q$	$p \vee q$	$p \Rightarrow q$	$p \Leftrightarrow q$
0	0	0	0	1	1
0	1	0	1	1	0
1	0	0	1	0	0
1	1	1	1	1	1

p	$\neg p$
0	1
1	0

Zaznacz tautologie

Wybierz jedną lub więcej:

- ☐ a. Żadne ze zdań nie jest tautologią
- ☐ b. $p \Rightarrow (q \Rightarrow p)$
- ☒ c. $p \vee \neg p$
- ☐ d. $p \Rightarrow [(\neg p) \vee q]$
- ☐ e. $[(p \vee q) \Rightarrow (p \vee \neg q)] \Rightarrow (\neg p \vee q)$

a-, b-, c+, d-, e-

Podaj, ile jest dzielników naturalnych liczby 10010

Podaj, ile jest dzielników naturalnych liczby **10010**.

Odpowiedź:

32

<http://www.math.edu.pl/narzedzia.php?opcja=liczba-dzielnikow>

30030

Podaj, ile jest dzielników naturalnych liczby **30030**.

Odpowiedź:

64

2310

Podaj, ile jest dzielników naturalnych liczby **2310**.

Odpowiedź:

32

Stosując algorytm Euklidesa, oblicz największy wspólny dzielnik liczb 4620 oraz 1188

Stosując algorytm Euklidesa, oblicz największy wspólny dzielnik liczb 4620 oraz 1188.

Odpowiedź:

132

<https://www.matemaks.pl/algorytm-euklidesa.html>

2002 oraz 770

Stosując algorytm Euklidesa, oblicz największy wspólny dzielnik liczb 2002 oraz 770.

Odpowiedź:

154

2700 oraz 756

Stosując algorytm Euklidesa, oblicz największy wspólny dzielnik liczb 2700 oraz 756.

Odpowiedź:

108

Na I roku kierunku „Informatyka i ekonometria” jest 77

Na I roku kierunku "Informatyka i ekonometria" jest 77 studentów. *Analizę* zaliczyło 42 studentów, zaś *Analizę* oraz *Ekonomię* zaliczyło 20 studentów. Ilu studentów zaliczyło *Ekonomię*?

Odpowiedź:

$$|A \cup B| = |A| + |B| - |A \cap B|. \quad x + 42 - 20 = 77; \quad x = 77 - 42 + 20; \quad x = 55$$

$$|A \cup B| = |A| + |B| - |A \cap B|. \quad 77 = 42 + b - 20; \quad 77 + 20 - 42 = b$$

Na I roku kierunku „Informatyka i ekonometria” jest 79

Na I roku kierunku "Informatyka i ekonometria" jest 79 studentów. *Analizę* zaliczyło 42 studentów, zaś *Analizę* oraz *Ekonomię* zaliczyło 5 studentów. Ilu studentów zaliczyło *Ekonomię*?

Odpowiedź:

$$x + 42 - 5 = 77; \quad x = 77 - 42 + 5; \quad x = 40$$

Na I roku kierunku „Informatyka i ekonometria” jest 68%

Na I roku kierunku "Informatyka i ekonometria" *Analizę* zaliczyło 68% studentów, zaś *Analizę* oraz *Ekonomię* zaliczyło 27% studentów. Jaki odsetek studentów zaliczył *Ekonomię*?

Odpowiedź:

$$|A \cup B| = |A| + |B| - |A \cap B|; \quad 100 = 68 + x - 27; \quad 100 - 68 + 27 = x; \quad 59 = 0,59$$

Na I roku kierunku „Informatyka i ekonometria” jest 86%

Na I roku kierunku "Informatyka i ekonometria" *Analizę* zaliczyło 86% studentów, zaś *Analizę* oraz *Ekonomię* zaliczyło 5% studentów. Jaki odsetek studentów zaliczył *Ekonomię*?

Odpowiedź:

$$|A \cup B| = |A| + |B| - |A \cap B|; \quad 100 = 86 + x - 5; \quad 100 - 86 + 5 = x; \quad 19 = 0,19$$

Na I roku kierunku „Informatyka i ekonometria” jest 89

Na I roku kierunku "Informatyka i ekonometria" jest 89 studentów. *Analizę* zaliczyło 47 studentów, zaś *Analizę* oraz *Ekonomię* zaliczyło 32 studentów. Ile studentów zaliczyło *Ekonomię*?

Odpowiedź:

$$|A \cup B| = |A| + |B| - |A \cap B|; 89 = 47 + x - 32; 89 - 47 + 32 = x \quad x = 74$$

https://wseii-my.sharepoint.com/personal/kmolenda_wsei_edu_pl/Documents/Published/MatDyskr/Kombinatoryka/Kombinatoryka-Notatki.pdf

Zadanie 1.3.1: W klasie liczącej 33 osoby 17 uczniów uczy się języka włoskiego, 17 uczniów uczy się języka hiszpańskiego i 15 uczniów uczy się języka portugalskiego. Wśród nich 7 uczniów uczy się dwóch języków: włoskiego i hiszpańskiego, 9 uczniów uczy się języka włoskiego i portugalskiego oraz 6 uczniów uczy się języka hiszpańskiego i portugalskiego. Wreszcie 2 uczniów uczy się tych trzech języków. Ile uczniów nie uczy się żadnego z tych języków?

Rozwiązanie:

Oznaczmy literami W , H i P zbiory uczniów uczących się odpowiednio języka włoskiego, hiszpańskiego i portugalskiego. Wtedy dane zadania można zapisać następująco:

$$\begin{aligned} |W| &= 17, |H| = 17, |P| = 15, \\ |W \cap H| &= 7, |W \cap P| = 9, |H \cap P| = 6, \\ |W \cap H \cap P| &= 2. \end{aligned}$$

Z zasady włączeń i wyłączeń wynika, że

$$|W \cup H \cup P| = 17 + 17 + 15 - 7 - 9 - 6 + 2 = 29.$$

A zatem 4 uczniów nie uczy się żadnego z tych języków.

❶ Niech A, B będą zbiorami skończonymi, rozłącznymi ($A \cap B = \emptyset$).

$$|A \cup B| = |A| + |B|$$

❷ Niech $A_1, A_2, \dots, A_n$ będą zbiorami skończonymi, parami rozłącznymi ($A_i \cap A_j = \emptyset, \quad i \neq j, i, j \in \{1, \dots, n\}$)

$$|A_1 \cup A_2 \cup \dots \cup A_n| = |A_1| + |A_2| + \dots + |A_n|$$

Fakt (Zasada włączania i wyłączania - dla 2 i 3 zbiorów)

• Niech A, B będą zbiorami skończonymi.

$$|A \cup B| = |A| + |B| - |A \cap B|$$

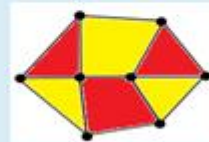
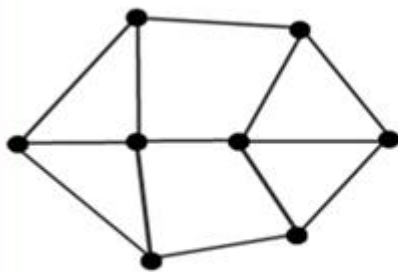
• Niech A_1, A_2, A_3 będą zbiorami skończonymi

$$\begin{aligned} |A_1 \cup A_2 \cup A_3| = \\ |A_1| + |A_2| + |A_3| - |A_1 \cap A_2| - |A_1 \cap A_3| - |A_2 \cap A_3| + |A_1 \cap A_2 \cap A_3| \end{aligned}$$

https://wseii-my.sharepoint.com/personal/kmolenda_wsei_edu_pl/Documents/Published/MatDyskr/Kombinatoryka/Kombinatoryka-wyklad-2017.pdf

Jaką najmniejszą liczbą kolorów można pokolorować regiony grafu załączonego poniżej:

Jaką najmniejszą liczbą kolorów można pokolorować regiony grafu załączonego poniżej

ODP 2

Ustal co zwraca poniższa funkcja rekurencyjna dla wartości 6, 7, 8:

Ustal, co zwraca poniższa funkcja rekurencyjna dla wartości 6, 7, 8:

```
int fun(int n){
    if (n<2) return n;
    if (n % 2 == 1) return fun(n-2);
    else return fun(n-1);
};
```

Wybierz jedną odpowiedź:

- ☐ a. Funkcja jest stała i zwraca wartość 1
- ☐ b. Kolejno: 1 1 2
- ☐ c. funkcja zapętla się
- ☐ d. Funkcja jest stała i zwraca wartość 0
- ☐ e. Kolejno: 2 2 3

```
static void Main(string[] args)
{
    int fun(int n)
    {
        if (n < 2) return n;
        if (n % 2 == 1) return fun(n - 2);
        else return fun(n - 1);
    }
    Console.WriteLine(fun(6));
    Console.WriteLine(fun(7));
    Console.WriteLine(fun(8));
}
```

ODP A

Ustal, co zwraca poniższa funkcja rekurencyjna dla wartości 6, 7, 8:

```
int fun(int n){
    if (n<2) return n;
    if (n % 2 == 1) return fun(n/2)+1;
    else return fun(n-1);
};
```

Wybierz jedną odpowiedź:

- ☐ a. Funkcja jest stała i zwraca wartość 2
- ☐ b. Funkcja jest stała i zwraca wartość 1
- ☐ c. Kolejno: 2 3 3
- ☐ d. Kolejno: 2 2 3
- ☐ e. funkcja zapętla się

ODP C 2 3 3

Ustal, co zwraca poniższa funkcja rekurencyjna dla wartości 6, 7, 8:

```
int fun(int n) {  
    if (n<2) return n;  
    if (n % 2 == 0) return fun(n-1)+1;  
    else return fun(n-1);  
};
```

Wybierz jedną odpowiedź:

- ☐ a. funkcja jest stała, zwraca wartość 4
- ☐ b. funkcja jest stała, zwraca wartość 3
- ☐ c. Kolejno: 3 4 4
- ☐ d. Kolejno: 4 4 5
- ☐ e. funkcja zapętla się

ODP C:3 4 4

Które z podanych napisów pasują do regex-a (notacja PCRE) `[a-z]+[\.\?!\]`

Które z podanych napisów pasują do *regex*-a (notacja PCRE)

`[a-z]+[\.\?!\]`

Wybierz jedną lub więcej:

- ☒ Jazda!
- ☒ koniec.
- ☒ pijesz?
- ☐ czerwony
- ☐ prof.?
- ☐ żadne z podanych nie pasują
- ☒ dalej!
- ☐ Do boju!

Jazda! koniec. Pijesz? Dalej! <https://www.freeformatter.com/regex-tester.html> + <https://www.regextester.com/96926> - `a.[bc]+`

Które z podanych napisów pasują do *regex*-a (notacja PCRE)

`a.[bc]+`

Wybierz jedną lub więcej:

- ☒ asccbbbbcbbcccc
- ☒ azc
- ☒ abc
- ☐ ac
- ☐ abbbbbbbb
- ☒ abcbcbcbc
- ☐ żadne z podanych nie pasują

Asccbbbbcbbcccc, azc, abc, abbbbbbbb, abcbcbcbc

Oblicz, ile jest 3-elementowych podzbiorów zbioru 6-elementowego:

Oblicz, ile jest 3-elementowych podzbiorów zbioru 6-elementowego.

Odpowiedź:

$$(6/3) = 6!/(6-3)! * 3! = 3! * 4 * 5 * 6 / 3! * 3 * 2 * 1 = 20$$

zbiór 6-elementowy
podzbiór 3-elementowy

$$\binom{6}{3} = \frac{6!}{3! \cdot 3!} = \frac{2! \cdot 4 \cdot 5 \cdot 6}{3! \cdot 2 \cdot 1} = 20$$

$$C_n^k = \binom{n}{k} = \frac{n!}{k!(n-k)!}$$

Oblicz, ile można utworzyć 4-elementowych multizbiorów (z powtórzeniami) ze zbioru $A = \{a, b, c\}$

Oblicz, ile można utworzyć 4-elementowych multizbiorów (zbiorów z powtórzeniami) ze zbioru $A = \{a, b, c\}$.

Odpowiedź:

$$\bar{C}_n^k = \binom{k+n-1}{k} = \frac{(k+n-1)!}{k!(n-1)!}$$

Obliczymy na ile sposobów można wybrać trzy gałki lodów spośród 8 smaków, przy czym wybór jest zupełnie dowolny, tzn. możemy np. wybrać trzy (lub dwie) gałki lodów tego samego smaku. Jak widać są to kombinacje trójelementowe z powtórzeniami w zbiorze 8-miu elementów, przy czym zakładamy, że kolejność wkładania gałek lodów do kubka nie ma znaczenia. Otrzymujemy:

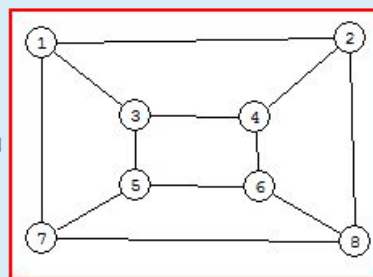
$$\bar{C}_8^3 = \binom{3+8-1}{3} = \frac{(3+8-1)!}{3!(8-1)!} = 120$$

$$\bar{C}_3^4 = \binom{4+3-1}{4} = \frac{(4+3-1)!}{4!(3-1)!} = \frac{6!}{4! \cdot 2!} = \frac{4! \cdot 5 \cdot 6^3}{4! \cdot 1 \cdot 2} = 15$$

$$k=4, n=3$$

Ile wynosi liczba chromatyczna załączonego grafu

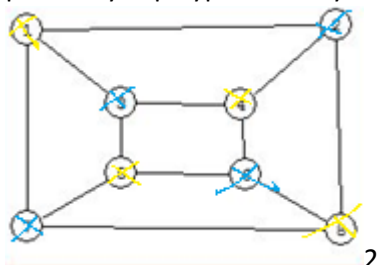
Ile wynosi liczba chromatyczna załączonego grafu

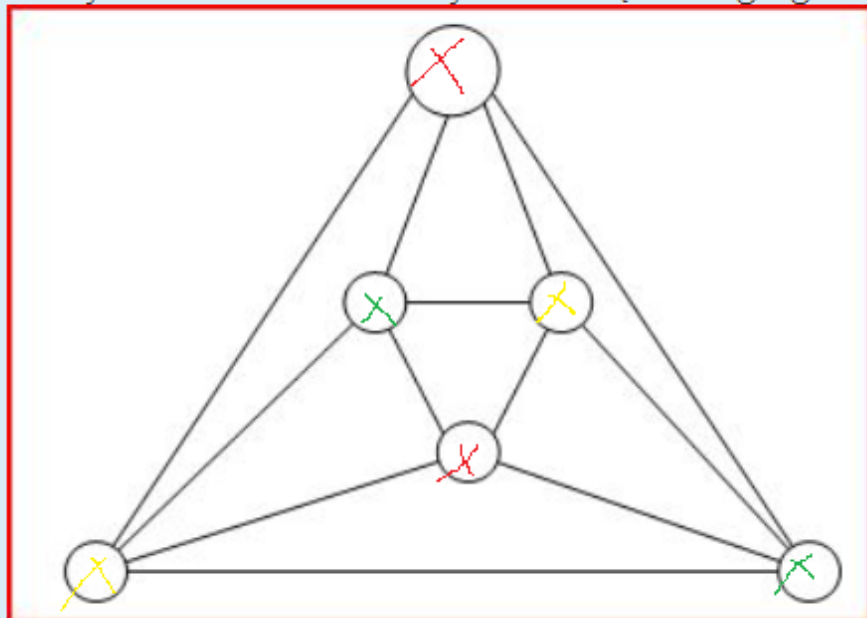
Odpowiedź:

Najmniejszą liczbę kolorów potrzebną do pokolorowania wierzchołków grafu G tak, że każde dwa wierzchołki połączone krawędzią mają różne kolory, nazywamy **liczbą chromatyczną grafu** G i oznaczamy przez $\chi(G)$.

Twierdzenie Brooksa. Niech $G = (V; E)$ będzie spójnym grafem o największym stopniu wierzchołka równym d . Jeżeli G jest grafem pełnym lub składa się z pojedynczego cyklu o nieparzystej liczbie krawędzi, to: $\chi(G) = d + 1$. We wszystkich pozostałych przypadkach wystarcza $\chi(G) < d$

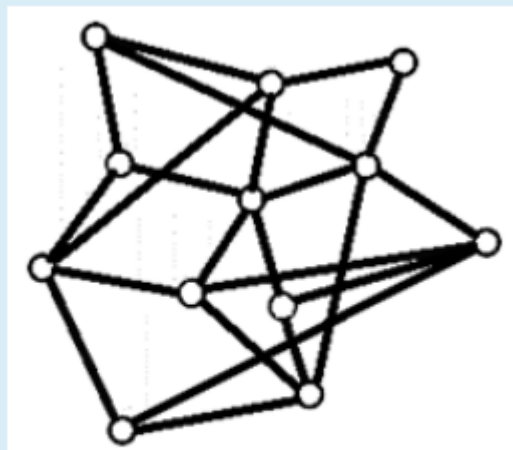
Ile wynosi liczba chromatyczna załączonego grafu

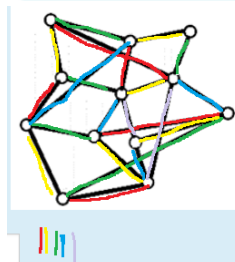
Odpowiedź:

Ile wynosi indeks chromatyczny załączonego grafu?

Ile wynosi indeks chromatyczny załączonego grafu?

Odpowiedź:

Najmniejszą liczbę kolorów potrzebną do pokolorowania krawędzi grafu G tak, że żadne dwie krawędzie tego samego koloru nie mają wspólnego wierzchołka końcowego, **nazывamy indeksem chromatycznym grafu** G i oznaczamy ją przez $\kappa(G)$. Twierdzenie Vizinga. Krawędzie grafu prostego, w którym największy stopień wierzchołka wynosi d , można pokolorować przy użyciu co najmniej d kolorów

Zaznacz własności poniższego grafu

Zaznacz własności poniższego grafu

Wybierz jedną lub więcej:

- ☐ a. prosty
- ☐ b. niespójny
- ☐ c. eulerowski
- ☐ d. spójny
- ☐ e. planarny
- ☐ f. żadna z podanych własności nie jest spełniona
- ☐ g. pełny
- ☐ h. cykliczny

https://e.wsei.edu.pl/pluginfile.php/27755/mod_resource/content/2/TEORIA%20GRAF%C3%93W%20prezentacja.pdf

Graf prosty – graf bez krawędzi wielokrotnych i pętli; Trasa (szlak) – „linia”, po której przedostajemy się z jednego wierzchołka do drugiego; Droga (ścieżka) – trasa, w której żaden wierzchołek nie występuje więcej niż raz;

Graf spójny – graf stanowiący jedną część, składający się z jednego kawałka (jeżeli dla dowolnej pary wierzchołków tego grafu istnieje w nim ścieżka je łącząca); **Graf niespójny** – graf składający się z kilku części; **Graf eulerowski** – graf, w którym istnieją trasy przechodzące przez każdą krawędź dokładnie raz i kończące się w punkcie wyjściowym trasy; **Graf planarny** – graf, który można narysować tak aby jego krawędzie nie przecinały się; Mówimy, że wierzchołki są sąsiednie, jeżeli istnieje krawędź łącząca je. Stosuje się też określenie, że wierzchołki są incydentne z tą krawędzią. Krawędzie są sąsiednie, jeżeli mają wspólny wierzchołek.

Graf pełny jest **grafem prostym**, w którym dla każdej pary węzłów istnieje krawędź je łącząca.

Graf dwudzielny – **graf**, którego zbiór wierzchołków można podzielić na dwa rozłączne zbiory tak, że krawędzie nie łączą wierzchołków tego samego zbioru. Równoważnie: graf, który nie zawiera cykli nieparzystej długości. Jeśli pomiędzy wszystkimi parami wierzchołków należących do różnych zbiorów istnieje krawędź, graf taki nazywamy pełnym grafem dwudzielnym lub kliką dwudzielną i oznaczamy $K_{n,m}$ gdzie n i m oznaczają liczności zbiorów wierzchołków

Graf regularny stopnia n to graf, w którym wszystkie wierzchołki są stopnia n czyli z każdego wierzchołka grafu regularnego

wychodzi n krawędzi. Graf regularny stopnia n określa się dla wygody mianem grafu n - regularnego.

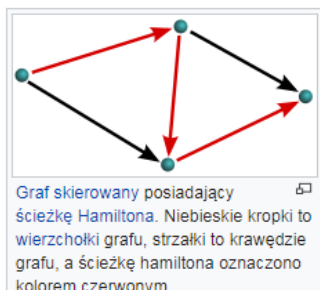
Graf eulerowski, graf Eulera – rodzaj **grafu** rozpatrywany w **teorii grafów**. Graf eulerowski odznacza się tym, że da się w nim skonstruować **cykl Eulera**, czyli cykl, który przechodzi przez każdą jego **krawędź** dokładnie raz.

Graf półeulerowski zawiera w sobie ścieżkę, która pozwala przejść przez wszystkie jego krawędzie tylko raz. Ścieżka ta nazywana jest ścieżką Eulera.

Graf hamiltonowski – **graf** rozważany w teorii grafów zawierający **ścieżkę** (drogę) przechodzącą przez każdy **wierzchołek dokładnie jeden raz** zwaną **ścieżką Hamiltona**. W szczególności grafem hamiltonowskim jest graf zawierający **cykl Hamiltona**, tj. zamkniętą ścieżkę Hamiltona. W niektórych źródłach graf zawierający tylko ścieżkę Hamiltona nazywany jest grafem *półhamiltonowskim*. Aby lepiej zrozumieć właściwości grafu hamiltonowskiego można się posłużyć przykładem komiwojażera, który chce odwiedzić wszystkich swoich klientów, ale tylko raz (**problem komiwojażera**). Klienci, to wierzchołki grafu, a drogi między nimi są jego **krawędziami**. Jeżeli graf jest hamiltonowski, to

znaczy, że komiwojazer może obejść wszystkich klientów bez mijania drugi raz żadnego z nich i wrócić do punktu wyjścia.

Graf planarny – graf, który można narysować na płaszczyźnie (i każdej powierzchni genusu 0) tak, by krzywe obrazujące krawędzie grafu nie przecinały się ze sobą. Odwzorowanie grafu planarnego na płaszczyznę o tej własności nazywane jest jego rysunkiem płaskim. Graf planarny o zbiorze wierzchołków i krawędzi zdefiniowanym poprzez rysunek płaski nazywany jest grafem płaskim¹ Macierz incydencji – pokazuje czy wierzchołek i jest incydentny z krawędzią j. Jej elementami są liczby 0 i 1. Ma tyle wierszy ile wierzchołków i tyle kolumn ile krawędzi

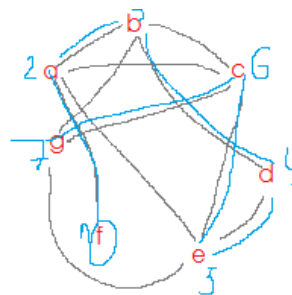
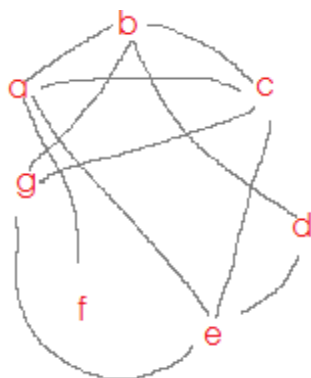
Dana jest macierz sąsiedztwa grafu nieskierowanego

	a	b	c	d	e	f	g
a	0	1	1	0	1	1	0
b	1	0	1	1	0	0	1
c	1	1	0	0	1	0	1
d	0	1	0	0	1	0	0
e	1	0	1	1	0	0	1
f	1	0	0	0	0	0	0
g	0	1	1	0	1	0	0

Zaznacz, które z własności spełnia ten graf?

Wybierz jedną lub więcej:

- ☐ a. Jest regularny
- ☐ b. Żadna z odpowiedzi nie jest poprawna
- ☐ c. Jest półeulerowski
- ☐ d. Zawiera cykl Hamiltona
- ☐ e. Jest półhamiltonowski
- ☐ f. Jest spójny
- ☐ g. Zawiera cykl Eulera
- ☐ h. Jest planarny

haminton x

E, f, d,

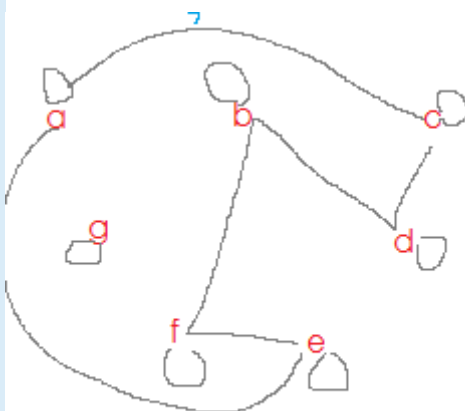
Dana jest macierz sąsiedztwa grafu nieskierowanego

	a	b	c	d	e	f	g
a	1	0	1	0	1	0	0
b	0	1	0	1	0	1	0
c	1	0	1	1	0	0	0
d	0	1	1	1	0	0	0
e	1	0	0	0	1	1	0
f	0	1	0	0	1	1	0
g	0	0	0	0	0	0	1

Zaznacz, które z własności spełnia ten graf?

Wybierz jedną lub więcej:

- ☐ a. Zawiera cykl Eulera
- ☐ b. Zawiera cykl Hamiltona
- ☐ c. Jest planarny
- ☐ d. Jest spójny
- ☐ e. Jest regularny
- ☐ f. Żadna z odpowiedzi nie jest poprawna
- ☐ g. Jest półeulerowski
- ☐ h. Jest półhamiltonowski

C,

Dana jest macierz sąsiedztwa grafu nieskierowanego

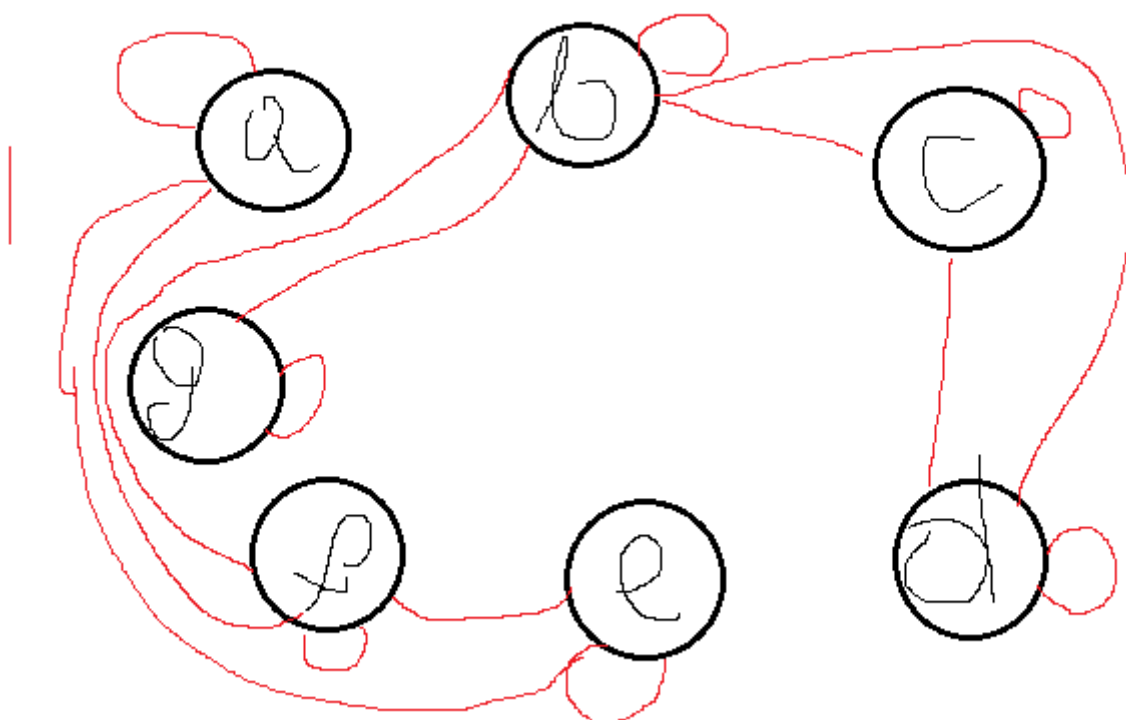
	a	b	c	d	e	f	g
a	1	0	0	0	1	1	0
b	0	1	1	1	0	1	1
c	0	1	1	1	0	0	0
d	0	1	1	1	0	0	0
e	1	0	0	0	1	1	0
f	1	1	0	0	1	1	0
g	0	1	0	0	0	0	1

Zaznacz, które z własności spełnia ten graf?

Wybierz jedną lub więcej:

- ☐ a. Jest regularny
- ☐ b. Zawiera cykl Hamiltona
- ☐ c. Żadna z odpowiedzi nie jest poprawna
- ☐ d. Jest spójny
- ☐ e. Jest półhamiltonowski
- ☐ f. Jest półeulerowski
- ☐ g. Jest planarny
- ☐ h. Zawiera cykl Eulera

D,g,f,

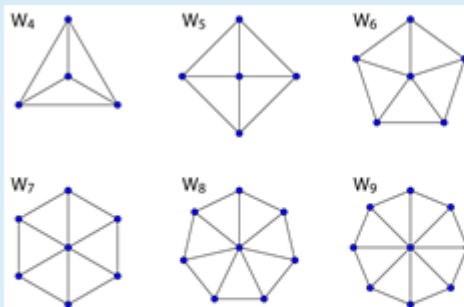

Zaznacz grafy planarne

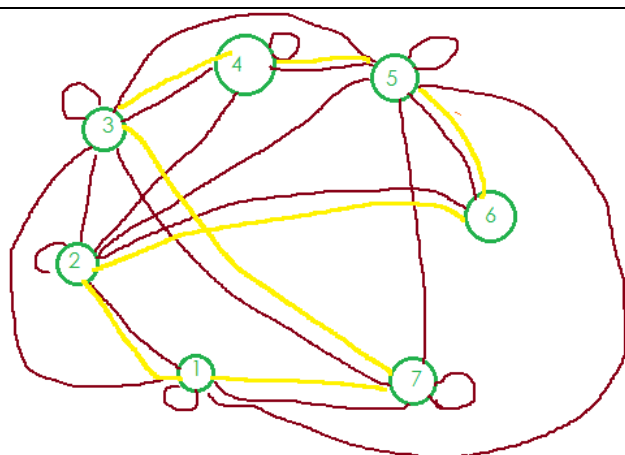
Zaznacz grafy planarne:

Wybierz jedną lub więcej:

- ☐ a. żaden z podanych grafów nie jest planarny
- ☐ b. K_6
- ☒ c. W_5 koła
- ☒ d. $K_{2,4}$ dwudzielne (2-planarne)
- ☒ e. C_5 cykliczny

e+,d+,b-,c+,a-

Dany jest graf nieskierowany $G=(V, E)$ reprezentowany w postaci listy sąsiedztwa:

- $V = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7\}$ - zbiór wierzchołków
- $E = \{$
  - 1: $\{1, 2, 3, 5, 7\}$
  - 2: $\{1, 2, 3, 4, 5, 6\}$
  - 3: $\{1, 2, 3, 4, 5, 7\}$
  - 4: $\{2, 3, 4, 5\}$
  - 5: $\{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7\}$
  - 7: $\{1, 3, 5, 6, 7\}$

Zaznacz, które z własności spełnia ten graf?

Wybierz jedną lub więcej:

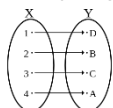
- ☐ a. Żadna z odpowiedzi nie jest poprawna
- ☒ b. Jest półhamiltonowski
- ☐ c. Jest regularny
- ☐ d. Zawiera cykl Eulera
- ☐ e. Jest półeulerowski
- ☒ f. Zawiera cykl Hamiltona
- ☒ g. Jest spójny
- ☒ h. Jest planarny

Oblicz, ile jest funkcji wzajemnie jednoznacznych $f: A \rightarrow A$, jeśli moc zbioru A wynosi 6

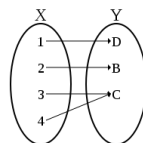
Oblicz, ile jest funkcji wzajemnie jednoznacznych $f: A \rightarrow A$, jeśli moc zbioru A wynosi 6.

Odpowiedź:

Funkcja wzajemnie jednoznaczna (bijekcja) – funkcja będąca jednocześnie funkcją różnowartościową i „na”. Innymi słowy, bijekcja to funkcja (relacja) taka, że każdemu elementowi obrazu odpowiada dokładnie jeden element dziedziny.

Funkcja „na” a. **suriekcja**^[1] a. **suriekcja**^{[2][3]} – **funkcja** przyjmująca jako swoje wartości wszystkie elementy

przeciwdziedziny, tj. której **obraz** jest równy przeciwdziedzinie.

Moc zbioru A oznacza się symbolem $|A| = 6$

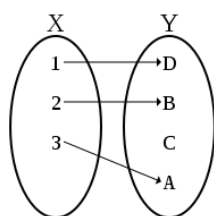
Różnowartościowych

Funkcja różnowartościowa (*iniekcja*^[1], *iniekcja*, *funkcja 1-1*) – **funkcja**, której każdy element **przeciwdziedziny** przyjmowany jest co najwyżej raz.

Oblicz, ile jest funkcji różnowartościowych $f: A \rightarrow B$, jeśli moc zbioru A wynosi 4, a moc zbioru B wynosi 6.

Odpowiedź:

$|A| = 4$, $|B| = 6$;

Język nad alfabetem $T = \{0, 1\}$

Język nad alfabetem $T = \{0, 1\}$ będący zbiorem wszystkich niepustych łańcuchów zerojedynkowych w których każda para zer przedzielona jest co najmniej jedną jedynką, może być opisany następującym wyrażeniem regularnym (notacja teoretyczna):

Wybierz jedną lub więcej:

- ☐ $(1+01^*0)^*$
- ☐ $11^*(0+1)1(0+1)^*(0+1)1(0+1)^*1(0+1)$
- ☐ $1^*+1^*(011^*)^*01^*$
- ☐ $(1+01^*0)(1+01^*0)^*$
- ☐ $11^*+1^*(011^*)^*01^*$
- ☐ żadne z podanych wyrażeń nie opisuje takiego języka

Następujące wyrażenie regularne (notacja teoretyczna):

$0^*+00^*10(0+10)^*$

opisuje język nad alfabetem $T = \{0, 1\}$ będących zbiorem wszystkich łańcuchów zerojedynkowych, w których:

Wybierz jedną lub więcej:

- ☐ żadne z pozostałych stwierdzeń nie jest prawdziwe
- ☐ każda jedynka jest poprzedzona co najmniej jednym zerem i po każdej jedynce występuje co najmniej jedno zero
- ☐ każde dwie jedynki przedzielone są przynajmniej jednym zerem
- ☐ występują co najmniej dwie jedynki
- ☐ drugim od początku i przedostatnim symbolem jest jedynka
- ☐ liczba jedynek jest parzysta